

Edicions del País Valencià, S. A.
Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13a.
46001 València
Tel. (96) 352 48 89

Provença, 324, 2n.
08037 Barcelona

Impremta 1, pral.
07001 Ciutat de Mallorca

President del Consell
d'Administració:
Rafael Mansanet.
Conseller Delegat:
Euseu Ciment.

Director:
Francesc Pérez i Moragon.
Redacció:
Adolf Beltran, Ferran Torrent, Vicent Partal,
Vicent Martí.
Documentació:
Enric Bellver.
Correcció lingüística:
Vicent Sanchis.
Delegacions:
Xavier Andrés i Nadal Escrig (*Castelló de la Plana*).
Mercè Ibarz (*Barcelona*).
Miquel Martínez (*Alicant*).
Josep Rosselló (*Ciutat de Mallorca*).

Fotografia: Francesc i Ciscar, Vicent Gamir, Pau
Barceló.
Disseny i maquetació:
Rosa Albero.
Logotip: Josep Hortolà.

Publicitat: Albert Peiró i Ortiz.

Impressió i fotocomposició: Foco-Berthe.
Cambri, & València. Tel. 365 81 00.

Col·laboradors: Joan Fuster, Vicent Ventura, Julià
Garcia Candau, Manuel Vicent, Ramon Barnils, A.
Solé, Joan F. Mira, Amadeu Fabregat, M. Vézquez
Montalbán, Oriol Domingo, Ernest Udina, Josep V.
Marqués, Quim Monzó, Ignasi Riera, Josep Iborra,
Josep Piera, Raimon, Ricard Blasco, Enric A.
Llobregat, Francesc de P. Burguera, Jaume Fuster,
Jaume Lorés, Antoni Serra, Josep M. Llompart,
Llorenç Capellà, Gabriel Janer Manila, Isabel C. Si-
mó, Manuel de Pedrolo, F. Yvars, Vicent Aleixan-
dra, Isa Tróles, Bernat Capó, J. J. Rovira, Alfons
Lloranç, Josep Aleixandre, Santiago Pay, Manuel
Costa, Maria Àngels Ull, Jordi Bigas, V. Solar, M.
A. Capmany, Manuel Pérez Montiel, Emant Bono,
Equip d'Estudis Urbanístics, J. L. Barberia, Josep
Lacrau, Josep Pitarch, Manuel Bernardos, F. Gar-
cia Herreaz, J. V. Aliaga, Guillem Rausa, A. Garcia
Hernández, Joan Randé, Joan B. Culla, Josep M.
Espinés, Josep Fèlix Escudero, Francesc Signes,
Elena Marino, Salvador Vercher, Vicent Marqués.

Direcció, redacció, administració, publicitat i
subscripcions: Avda. Baró de Càrcer, 40, 13a.
València-T. Tel. 352 48 89.
Dipòsit legal: V-853-1984.

EL TEMPS és un setmanari independent que res-
pecta la llibertat d'expressió dels col·laboradors.
L'opinió de la revista queda només reflectida en
els articles editorials.

Des del Temps

Des del Temps

Conèixer l'autonomia

Potser més de la meitat dels habi-
tants del País Valencià encara
no saben que el territori té un
règim autonòmic. Uns dies
d'agost m'han permès de fer una pe-
tita enquesta particular. Els resul-
tats, transferits a termes generals,
són aquests. Una bona part del cens
encara no ha tingut oportunitat
d'assabentar-se que hi ha un text le-
gal anomenat Estatut d'Autonomia i
que va aparèixer al *Butlletí Oficial de
l'Estat* el 10 de juliol de 1982.

Dos anys després, certament, ha
passat prou temps perquè els ciuta-
dans n'haguessen tingut notícia sufici-
ent, però pareix que no és així.

Aquesta desinformació, tan
estranya però també tan esperable,
¿què l'ha produïda? D'entrada, em
ve una combinació de respostes. En
primer lloc, l'autonomia que tenim
no és prou forta perquè el seu exerci-
ci siga immediatament percebut pels
contribuents. En segon lloc, no s'ha
fet l'esforç necessari perquè la per-
cepció d'aquest canvi fos accelerada.
Després, la gent consumeix
—malgrat el que puga semblar—
molt poca informació regional. En
quart lloc —i més important—, la
gent sap allò que vol saber, si fa o no
fa, i l'autonomia, tal com s'ha pre-
sentat, ha concentrat un interès escàs
(i potser pocs interessos, més que
tal vegada ho explicaria tot, si el
podiem confirmar).

Mal assumpte, perquè s'ha per-
dut el possible entusiasme
primer. No hi ha dubte que la
gent s'acostumarà a l'auto-
nomia i que, passats uns anys, els
que ara ignoren l'existència de l'Es-
tatut, acabaran per conèixer-la. Unes
certes mutacions d'oficines, si més
no, crearan uns hàbits nous. Ara, hi
ha el risc que siguem, com a conse-
qüència, uns hàbits purament bu-
rocràtics, ja que s'exerceixen només
en oficines. La semblança, doncs,

amb allò que s'anomena una simple
«descentralització de serveis» és
massa acusada perquè no siga pe-
rillosa.

Alguna cosa ha fallat. I alguna co-
sa important. Els responsables direc-
tes són els partits que han protago-
nitzat el procés autonòmic, amb els
dirigents al front.

Donar contingut al règim autò-
nom exigeix, en principi, unes con-
viccions que a penes són exhibides
pel govern regional en les grans fes-
tes i en els grans discursos, unes con-
viccions fermament favorables a
l'autogovern. Sense això, és difícil
que els ciutadans normals creguen en
tot el que se'ls diu. Aquesta incredu-
litat arriba, en molts casos —posats
a caricaturitzar— a la simple igno-
rància del fet autonòmic: n'hi ha
molts que ni tan sols volen creure
que hi ha Estatut.

Ara, la ignorància no excusa de
pecat. L'Estatut hi és, i els va-
lencians tenim una autonomia
que, probablement, és la que
ens hem merescut. Quan un poble no
sap que ja li l'han donada, fóra ab-
surd esperar que hagués sabut exigir-
la.

Tenim el que tenim, així, i encara
prou i gràcies. El que cal és que
tothom ho sàpia i que, a partir
d'això, exercesca tots els drets que
se'n deriven. Si no, qualsevol dia
podríem trobar-nos amb la sorpresa,
certament desagradable, que tot era
una fantasia ministerial, producte
d'una epidèmia conjuntural, d'una
passa, d'una passada —tant en el
sentit que els «moderns» donen a
aquesta paraula com en el que li hem
donat sempre: una mala jugada.

Dos anys són massa temps perquè,
en una societat industrialitzada de
darrerries del segle XX, les notícies
tarden tant a arribar a la gent. I la de
l'autonomia és una bona notícia,
malgrat tot.

Francesc Pérez i Moragon